Analize și opinii

Nixon: „Popoarele latine nu pot ţine în frâu democraţia”, „trebuie conduse cu mână de fier”

Acum 37 minutes 44 Vizualizari 33 Timp de citire

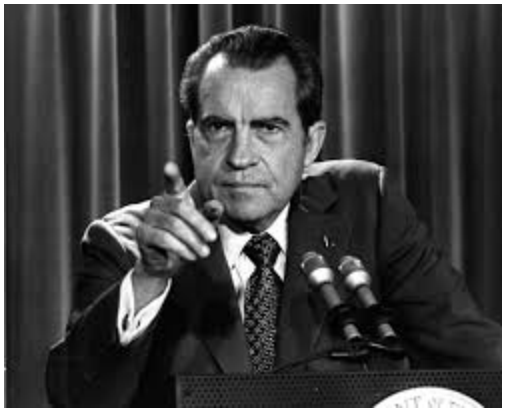

19 februarie 1971: Stenograma întâlnirii din Valparaiso dintre Amiralul de marină din SUA, E.R. Zumwalt, amiralul Selden, DASD (ISA), amiralul E.H. Tidd cu preşedintele Salvador Allende, amiralul Admiral Montero (Chile), amiralul Webber Captain Lopez şi alţi 4 oameni din personalul prezidenţial (toţi militari):

Preşedintele Allende: „Am declarat că suntem de acord să asigurăm pentru nevoile SUA o anumită cantitate de tone – 100.000 până la 200.000 de tone (de cupru) şi un contract pe 20 sau 30 de ani şi că vom garanta că vom oferi această cantitate. Noi exportăm materie primă şi importăm bunuri manufacturate. Nu mai putem continua să fim exploataţi ca naţiune sub-dezvoltată. Intenţionăm să ne dezvoltăm propria noastră industrie. Importăm bunuri din SUA la preţuri relativ mari, în timp ce SUA plăteşte foarte puţin pentru materia primă pe care o ia de la noi. Poziţia noastră nu e un act de agresiune împotriva poporului vostru. Noi ne apărăm responsabilitatea pe care o avem faţă de populaţia noastră. Nu uitaţi aceste cifre: Din această ţară (Chile), în ultimii ani, voi (americanii) aţi extras 9.400 de milioane de dolari, echivalentul întregului capital social al Chile. Chile a permis în trecut să fie exploatată aşa. Chile a permis ca 9,4 miliarde de dolari să fie luaţi din ţară. 600.000 de copii au probleme mentale pentru că nu mănâncă destul. În trecut, când eram ministrul pentru protecţia socială, (Chile) avea mai puţin cu 340.000 de profesori, acum avem mai puţin cu 440.000 decât e necesar. Oamenii noştri au nevoie de locuinţe, de vocaţii, de industrie şi de agricultură”.

Amiralul Zumwalt a declarat că era 100% fezabil să susţină dreptul unei naţiuni de a îmbunătăţi aceste lucruri.

Amiralul Zumwalt: „Vă daţi seama de realităţile politice, aşa că o să vorbesc pe şleau. Ziarele noastre scriu ce e senzaţional şi prevăd lucruri care ar putea să se întâmple sau să nu se întâmple. Scriu că aţi făcut campania prezidenţială de pe o poziţie îndreptată împotriva SUA”.

Preşedintele Allende: „Nu. Nu sunt anti-nord-american”.

Amiralul Zumwalt: „Dar astea au fost relatările din presa noastră şi asta simt oamenii”.

Preşedintele Allende: „Sunt un preşedinte socialist. Alte ţări au cerut ca SUA să-şi retragă Peace Corps de pe teritoriile lor, noi nu am făcut asta. Aveţi misiuni militare aici şi nu i-am deranjat cu nimic şi am fost de acord să primim în continuare ajutor militar. Acele ziare de aici care sunt influenţate de guvern nu au scriu un cuvânt împotriva SUA, dar de ce nu citiți ce spun ziarele americane despre mine? Spun că l-am bătut pe tatăl meu până l-am schilodit pentru restul vieţii. Au scris că atunci când eram doctor am violat o pacientă aflată sub anestezie şi au făcut multe alte acuzaţii halucinante. 8 ani am fost secretar pentru sănătatea publică. Vi se pare că are sens ca eu să fi fost în stare să fac asemenea lucruri? (vizibil emoţionat). Ziarele voastre nici măcar nu au cerut un singur punct de vedere din partea noastră. Eu ştiu ce vrem noi: o viaţă decentă pentru toţi cetăţenii noştri. Nu vreau să pedepsesc pe nimeni. Spun ce cred şi voi acţiona în funcţie de nevoile pe care le are Chile” (sursa aici, pagina 571)

6 august 1971: Raport CIA

Cină cu generalul Augusto Pinochet

Primul raport al CIA despre Pinochet:

„…Ugarte a evitat să facă vreun comentariu politic care ar putea să lase să se vadă ce gândeşte. Acest comportament e consistent cu modul său cunoscut: este precaut şi tăcut în privinţa subiectelor politice. Totuşi, soţia sa a susţinut un comentariu al altui oaspete care a spus că guvernul va da de mari necazuri dacă menţine orientarea din prezent. Mai mult, subiectul e apropiat de familia lui Luis Molina Urete, fiul lor e căsătorit cu una din fetele acestei familii. (Pinochet e căsătorit cu fiica lui Molina). Molina este membru al Partidului Naţional (nt: partid fascist, finanţat de CIA) şi i-a spus lui… în privat că, dacă guvernul menţine cursul din prezent, ar putea să-l forţeze pe Pinochet să dea o lovitură de stat. În timp ce făcuse această afirmaţie ca şi cum ar fi gândit cu voce tare, pentru el, mai degrabă, e probabil că nu ar fi făcut această afirmaţie, dacă ar fi ştiut că Pinochet era total loial regimului (nt: guvernului Allende).

Pinochet a ajuns cu întârziere, după ce-a fost reţinut până târziu de preşedintele Allende. …Pinochet pare blând, prietenos, un militar cu idei fixe, care e total implicat în domeniul securităţii, al ordinii publicii şi al evenimentelor politice şi care, în mod vizibil, e încântat să se simtă un personaj important. (…)

În legătură cu… nu consideră că Pinochet ar fi pro-Partidul Creştin-Democrat sau un susţinător al acestui partid. … Potrivit lui… comitetul revoluţionar evaluează subiectul ca pe o persoană care ar putea să fie neutralizată de un grup conspiraţional, dar care nu ar conduce nicio lovitură de stat".

Raport CIA, 9 noiembrie 1971:

Planificare preliminară pentru o eventuală lovitură de stat militară împotriva guvernului din Chile

„Anumiţi înalţi ofiţeri din armată, marină şi ofiţeri Carabineros (poliție) au decis să răstoarne guvernul din Chile, undeva în primăvara lui 1972. Până acum, avem la dispoziţie doar un plan general. Liderul mişcării este….

Cei mai implicaţi ofiţeri sunt determinaţi. E de aşteptat ca forţele de stânga să opună rezistenţă; se crede că au primit arme din Cuba. Lovitura ar putea începe când guvernul declanşează stare de urgenţă, şi e de aşteptat ca asta să aibă loc când economia se va deteriora în martie 1972".

Casa Albă, 5 martie 1971, 8.30-10.15 dimineaţa, Biroul Oval

Transcript discuție nr. 462-005:

Pe parcursul unei discuții privind afacerile politice din Europa și America Latină, șeful CIA, Richard Helms, l-a avertizat pe Nixon asupra unui „val" de radicalizare care cuprinsese America Latină, inclusiv în urma alegerii ca președinte a lui Allende, și l-a sfătuit să nu „îmblânzească" agresiunile împotriva Cubei. Nixon și-a exprimat acordul total și s-a plâns de faptul că Biserica Catolică, atât în America Latină, cât și în SUA, nu mai servea ca bastion al conservatorismului (nt: de fapt, e vorba de câţiva preoți care nu au avut niciodată sprijinul Vaticanului, dar imperialiștii americani se temeau că ar putea fi tolerați de Biserica Catolică. Aceşti preoţi şi călugăriţe au fost masacraţi de CIA şi de trupele fasciste antrenate de Pengaton în SUA, după ce au fost torturaţi, iar călugăriţele violate, pentru că susţineau cauza săracilor din America Latină).

Nixon și-a exprimat credința rasistă şi tipică dictatorilor că „popoarele latine (din Europa și din America de Sud) aveau nevoie de o mână de fier" pentru a putea fi controlate.

„Nixon: Acum, uitându-ne la Cuba, să vedem: sunteți de acord – încă mai sunteți de acord… Știți care e convingerea mea foarte puternică: nu putem renunța la politica privind Cuba (nt: război economic total împotriva Cubei, inclusiv blocadă economică). Cred că sunt argumente în sensul că Chile recunoaște Cuba, și chestii de genul ăsta. (nt: Cuba reușise o revoluție socialistă în urma căreia imperialiștii americani și reacționarii au fost expulzați şi învinşi, iar americanii se temeau că aceasta s-ar putea răspândi în toată America Latină și pe alte continente, în special în Europa. Politica despre care vorbește Nixon e de fapt terorism economic, impus prin blocadă economică și sancțiuni, terorism politic și militar, inclusiv invadarea eșuată a Cubei, propaganda globală împotriva acestei ţări, cele 50 de încercări eșuate ale CIA de a-l asasina pe Fidel Castro). Problemele pe care ni le pune Cuba sunt enorme. Încă vor să facă, desigur, revoluția. Așa că, dacă noi, ridicăm steagul alb, efectul asupra Americii Latine va fi masiv. Să încurajăm asta – să-i încurajăm pe comuniști, pe marxiști, pe Allende, le vom permite să facă revoluții. Acum, am pus întrebarea deja, dar

informațiilor secrete și altele. Credeți că trebuie să ne menținem poziția în privința Cubei sau să începem să fim drăguți cu Castro?

Helms: Domnule, acum o lună am fost în acest birou și v-am pus exact aceeași problemă. Și atunci v-am spus ce cred și că mă opun îmblânzirii politicii în privința Cubei.

Nixon: mda…

Helms: La fel de tare mă opun și azi. De fapt, chiar mai mult. Cred că ce se întâmplă în Cuba înseamnă că trebuie să ne menținem poziția dură în privința Cubei. Cred că dacă lăsați impresia că o lăsăm mai moale, și că putem trăi cu ce fac ei, cred că… mă tem, este un val care a cuprins toată America Latină deja și acest val se va zdrobi de țărmul nostru mult mai repede. Dar e mult mai ușor pentru această țară (SUA) să se ocupe de Cuba în modul în care-i tratăm acum, decât să înceapă cu mișcări pacifiste –

Nixon: Deci am avut dreptate să adoptăm linia asta?

Helms: – care sunt de fapt foarte cosmetizate și care fac ca toată chestiunea să fie mult mai dificil de rezolvat. Nici –

Nixon: (neclar) Nu, nu, nu vreau nimic de genul ăla. Să nu văd vreo chestie pacifistă pe aici acum. Adică, sunt destule chestii de genul ăsta care ajung pe biroul meu și am scris NU. Vreau să știți asta.

Helms: Sunt sigur că ați făcut asta.

Nixon: Să facem asta sau asta cu nemernicii ăia de cubanezi… Să se ducă dracului.

Nixon: Trebuie să înțelegem asta și cel mai important eveniment în termeni ideologici și filosofici care s-a întâmplat în ultimii 10 ani, în opinia mea, a fost deteriorarea atitudinii Bisericii Catolice. Probabil sunt cel mai puternic susținător catolic, deși nu sunt catolic, cel mai mare admirator al Bisericii Catolice, al tradițiilor catolice, și a ceea ce au realizat în timp. Vă spun chestia asta, și nu o voi mai spune nimănui altcuiva – catolicii, în momentul ăsta, așa cum am fost informat, sunt… în America Latină… în jur de o treime sunt marxiști, o altă treime sunt la centru, și o altă treime au rămas catolici – acum, în momentul ăsta. Pe vremuri, puteai conta pe Biserica Catolică să facă multe chestii. Ce vedem acum e foarte catarhic și – ce s-a întâmplat e că biserica catolică din America, în sfârșit, a condamnat o groază de alți catolici în America Latină și de prin alte părți.

Cred că noi sprijinim pe oricine e prietenul nostru în oricare loc din lume. Și cred că în cele mai multe țări latine (îți trebuie un fel de) nu dictatori, ăsta e un cuvânt oribil și un cuvânt pe care cei mai mulți americani îl detestă, dar o conducere cu mână de fier, care e esențială. De Gaulle a dovedit că așa e. Adică,Franța e o țară latină. Nu a putut, nici chiar Franța, cu toate sofisticările ei, nu a putut să țină în frâu democrația. Nu poți face asta. Italienii? Asta e problema lor. Italienii nu-și pot permite luxul democrației. Nici Spania nu-și poate permite, și nicio țară din America Latină. Vin și spun ‘Dar uite Columbia’. Ei, pe dracu, ne-ar plăcea ce e

hai să ne schimbăm între noi o dată la patru ani'". (document în original: audio 1, audio 2, audio 3, link, pdf 462-005

Casa Albă, 16 iunie 1971, ora 15:40 – 16:30, Biroul Oval

Transcriptul discuției nr 523-004:

Charles (Charlie) Bludhorn era tipul de afacerist preferat al lui Nixon, anticomunist fanatic. Bludhorn s-a întâlnit cu Nixon, Ehrlichman, și secretarul Peterson pe 16 iunie 1971 pentru a-i transmite personal lui Nixon un mesaj din partea președintelui Republicii Dominicane, după ce Congresul SUA a redus cotele de export de zahăr în SUA pentru această țară, în timp ce alte țări care naționalizaseră și ele firme americane (cum ar fi Peru) nu au primit niciun fel de sancțiune de acest tip.

Bludhorn a atacat poziția Departamentului de Stat care susținea că „noi (SUA) nu putem să ne răzbunăm împotriva unui popor care ne tratează rău pentru că experiența trecutului ne arată că, şi dacă ne răzbunăm, nu vom face decât să escaladăm măsurile împotriva noastră".

Afaceristul a sugerat, caustic, că dacă asta era poziția guvernului SUA, atunci SUA nu vor mai putea face decât umbrele. Afaceristul i-a avertizat pe interlocutorii săi că „dacă o să se ajungă la un sezon de vânătoare, în care toată lumea poate să ia orice e american, atunci am dat de dracu". Asta, în opinia imperialiştilor americani, însemna că ei fac un bine ţărilor pe care le colonizează pentru că „dau de lucru populaţiei". Chiar acest afacerist admite însă că scopul locurilor de muncă pentru populaţia locală e extragerea de capital de către SUA. Foarte relevantă în această discuţie e gândirea acestui imperialist care spune pe şleau că „steagul american" trebuie să însemne supunerea în faţa SUA şi dreptul americanilor de a extrage bogăţiile colonizaţilor.

Nixon și-a exprimat acordul total și i-a spus lui Bludhorn că „Nu are răbdare cu un asemenea comportament… Peru, Bolivia sau Chile trebuie să primească acelaşi tratament ca Republica Dominicană". Potrivit lui Nixon, Departamentul de Stat „se opunea Braziliei (dictatură militară) şi Republicii Dominicane (dictatură) din motive greşite. Departamentul de stat e împotriva lor pentru că cei de acolo cred că ambele sunt dictaturi. Mie-mi plac… Nu mă interesează ce sunt, pentru că sunt prieteni ai Statelor Unite (nt: lovitura de stat militară din Brazilia a fost orchestrată şi comandată de CIA, asta înseamnă „prieten"). Nixon a promis că „prietenii SUA vor fi răsplătiţi! Duşmanii SUA vor fi pedepsiţi! Peru va fi pedepsit în măsura în care putem. Bolivia va fi pedepsită. Şi, fără nici o îndoială, Chile va fi pedepsită în măsura în care putem. Aşa trebuie jucat jocul ăsta".

„Bludhorn: Domnule preşedinte, avem necazuri cu Peru. Avem necazuri cu Bolivia. Avem necazuri cu Chile (aceste ţări expropriau corporaţii şi afaceri americane). America Latină e într-o teribilă vâltoare. Acum chestiunea zahărului, care-l preocupă pe Balaguer, asta pot să înţeleg foarte clar. Să fim clar înţeleşi. Avem un interes enorm în zahăr. Şi cei 100.000 de acţionari ai noştri vor avea de suferit dacă aşa ceva se întâmplă în republica Dominicană (dacă corporaţiile americane care controlau producţia de zahăr ar fi fost şi ele naţionalizate de dominicani). Dar Peru ne-a expropriat proprietăţile, proprietăţi ale cetăţenilor americani şi ale companiilor americane, ei au fost răsplătiți pentru asta doar cu o mică reducere a cotelor de export. Bolivia la

Nixon: hmm…

Bludhorn: Cred că industria americană azi are o problemă serioasă în a ţine pasul cu japonezii şi cu germanii.

Nixon: Da.

Bludhorn: Japonezii ne-au bătut cu propriile noastre arme, ne bat la jocul nostru: lucrează în cartele, cooperează cu guvernul lor. (nt: până şi capitaliştii admit că asta înseamnă „piața liberă”.)

Dacă în ţări în care firmele americane merg să investească, unde există un interes larg din partea naţiunii noastre să avem prieteni acolo, cum ar fi Republica Dominicană, ne trezim în situaţii în care nu putem obţine sprijinul din partea guvernului nostru, asta o să se întâmple, şi e foarte simplu: naţionaliştii (nt: „naţionalişti” aici e folosit nu în sensul înţeles în Europa de est, de sacrificare a individului „pentru patrie” şi de crearea a unei societăţi autoritare în care clasa conducătoare are drept absolut asupra celorlalţi în numele „naţiei”, ci în sensul exact opus de apărare a comunităţii de agresiunea imperialistă) şi stângiştii, şi ăştia dispar în clandestinitate, dar nu dispar de tot. Sunt acolo. Se vor duce şi îi vor spune preşedintelui lor: „Uite care-i treaba: aceştia sunt ‘prietenii’ noştri din Washington”. Şi, desigur, primul obiectiv e desigur o companie ca a noastră. Adică o companie americană. Uită că am lucrat foarte strâns cu ei. Şi marea răsplată pe care o primim e că ne spun: o s-o naţionalizăm. Dacă Peru o să fie într-o poziţie în care nu va avea de pierdut dacă naţionalizează companii americane, atunci de ce să nu putem şi noi, Republica Dominicană, să facem la fel, poate peste 3 ani? Când Legea Zahărului trece, vom primi compensaţii pentru asta. Acum, domnule preşedinte, trebuie să vă spun asta. Adjunctul Secretarului de Stat, Katz, le-a spus celor din comisia din Congres că nu ne putem răzbuna împotriva popoarelor care se poartă rău cu americanii, pentru că experienţa a arătat că dacă ne răzbunăm, măsurile împotriva noastră doar vor escalada. Ei bine, domnule preşedinte, cred că pot spune, cu toată umilinţa, că poate ar trebui să ne apucăm de făcut umbrele în Republica Dominicană.

Nixon: hmm…

Bludhorn: în export – şi spun asta cu umilinţă – anumite popoare cred că steagul american, care trebuie să însemne ceva în străinătate, poate fi tratat ca o târfuliţă. Îmi pare rău că vorbesc aşa direct… (…) Cred că cel mai important lucru pentru Statele Unite, eu fiind născut în Europa, e respectul pentru americani şi pentru steagul american. Şi cred că tipul ăsta de atitudine (de a nu exista răzbunări) nu va face decât să încurajeze asemenea oameni şi vom ajunge să vedem că ce-a mai rămas din doctrina Monroe (de distrugere a comunismului) va fi distrus, pentru că sunt tot felul de elemente subversive care apar. Ministrul de externe din Chile a fost la Moscova. Şi dumneavoastră aţi fost în Rusia. Şi eu am fost în Rusia. Şi cred că acolo există o mare mândrie că reuşesc să infiltreze emisfera vestică.

Nu cred în teoria asta că trebuie să stăm deoparte şi când primim lovituri să răspundem spunând, „Păi noi suntem o republică model”. E ca şi cum aţi avea 1.000 de hectare de pământ şi cineva vine şi vă ia 900, şi dumneavoastră îi spuneţi „O să-l sprijin pe guvernatorul tău anul viitor, pentru că un consilier îmi spune să nu fac ceva ca să pierd şi cele 100 de hectare care au rămas.” Pentru mine asa ceva e lipsit de logică şi nu are

înseamnă respect pentru steagul american). Trebuie să arătăm în Caraibe, să facem o demonstraţie despre ce poate face America. Castro e o glumă.

Ehrilichman: Deci tu spui că legea asta lovește în prietenii noştri şi îi răsplăteşte pe cei care ne expropriază. Adică preţurile sunt afectate…

Bludhorn: Şi dacă vedeţi steagul american fluturând într-un loc, nu e ca şi cum nişte tipi din America de Nord se duc acolo şi le iau banii acelor oameni (nt: exact de-asta se duc acolo). Am creat slujbe. Am creat industrie. Am creat un spectacol care poate arăta ce poate fi făcut de iniţiativa privată (nt: 300.000 de copii morți anual de foame și boală în Argentina, de exemplu, în acea perioadă, dintr-o populație de 22 de milioane).

Părerea mea e că îi ajută pe cei care ne expropriază… Şi cred, trebuie să spun că dacă trebuie să pedepsim pe cineva, trebuie să fie ţări ca Peru. Şi cred că Peru ar fi trebuit să primească o uriaşă reducere a cotelor de export de zahăr, care să poată fi anulată doar prin ordin prezidenţial când vor începe să ne respecte. (nt: șantaj, corupție și un comportament strict mafiot) (…) Am adus o mulţime de dolari în America din investiţiile străine. (nt: mai sus spusese că America nu ia bani din aceste ţări). Şi nici măcar nu ştiu ce-o să se întâmple cu costurile forţei de muncă din aceste ţări (nt: asta era marea durere a imperialiștilor, faptul că ar fi fost obligați să-i plătească mai mult pe muncitorii pe care-i exploatau; mai sus spusese că „America a creat slujbe”, aici admite că slujbele create au scopul de a fi profitabile doar pentru companiile americane, adică muncitorii din ţările unde „investesc” trebuie plătiţi cât mai prost). General Motors a adus bani(nt; în America), şi noi, şi alţii (nt: adică, imperiul american are scopul de a fura alte țări pentru a se îmbogăți pe sine). Dar dacă o să fie un sezon de vânătoare în care toată lumea crede că poate lua tot ce e american, atunciam dat de dracu. (nt: imperialiștii consideră că e dreptul lor să exploateze resursele țărilor colonizate, că aceste teritorii le aparțin de drept).

Nixon: Nu am răbdare cu cei care sunt împotriva Republicii Dominicane. Asta e atitudinea Departamentului de Stat, dar nu e a mea. Ei sunt împotriva Republicii Dominicane pentru că o consideră o dictatură. Mie mi se rupe ce sunt; îi susţin. E clar? Nu am răbdare cu cei care spun că nu trebuie să tratăm Peru, Bolivia şi Chile la fel. Sau Mexic. Mexic ar trebui tratat corect (nt: și acolo SUA impusese o dictatură). Republica Dominicană trebuie tratată corect. Ambele ţări sunt prietenele SUA. Brazilia trebuie tratată corect şi din alte motive, e importantă pentru noi (nt: SUA impusese în Brazilia o dictatură militară care a comis acte de teroare și atrocități împotriva populației și stângiștilor, inclusiv prin tortură și asasinate politice, care nici azi nu sunt recunoscute). Acum, aceste mici ţări africane? (nt: țările africane nu sunt deloc mici, dar sunt considerate ca atare pentru că sunt sistematic jefuite de colonizatorii occidentali). E o prostie. E o prostie.Aceste ţări (africane) nu trebuie încurajate să intre pe pieţe pentru că vor intra şi vor vrea tot mai mult şi vor face lobby (nt: dar e „piaţa liberă”). Acum… ce putem face cu Congresul. Nu ştiu, dar asta e atitudinea mea. Nu vreau nici o ţară adăugată (pe piaţa zahărului). Nici una. Dacă putem convinge Senatul, nici o ţară nu va fi adăugată. Nu vrem mai mulţi oameni pe piaţa zahărului. (nt: tendința spre monopol e un mecanism de funcționare a capitalismului imperialist).

O să-i răsplătim pe prietenii noştri şi o să-i pedepsim pe duşmanii noştri (loveşte biroul cu palma) în măsura în

Bludhorn. Da.

Nixon: Departamentul de Stat va trebui să facă ce le spun eu. Dar în Congres avem o mare problemă. Lobby-ul pentru zahăr e cel mai eficient, sunt cel mai bine plătiţi din lume, şi sunt distrugători. Lucrează cu toţi oamenii, şi din dreapta şi din stânga. Dar vreau să fie clar înţeles (loveşte biroul cu palma). Ştiu că Departamentul de stat e împotrivă. Departamentul de stat e împotriva Braziliei şi e împotriva Republicii Dominicane din motive total greşite. Sunt împotriva lor pentru că ei cred că aceste ţări sunt dictaturi. Mie-mi plac pentru ceea ce sunt, pentru că, nu pentru că sunt dictaturi, ci pentru că sunt prietenii Statelor Unite. Acum, asta trebuie înţeles clar de oamenii ăştia. (loveşte biroul) Prietenii Statelor Unite vor fi răsplătiţi! (loveşte biroul) Duşmanii Statelor Unite vor fi pedepsiţi! Şi asta include Peru, în măsura în care putem. Include Bolivia. Şi include, fără nici o îndoială, Chile, în măsura în care putem. Aşa trebuie jucat acest joc. Iar în ce priveşte ţările africane, ele nu contează. Nu pentru zahăr. Nu vreau nici o ţară din Africa adăugată pe piaţa zahărului. Nu sunt problema noastră. Sunt problema Europei, şi nu problema Statelor Unite. Ăia de la biroul pentru Africa habar n-au de nimic. S-a ajuns aici – de exemplu, chestia aia – chestia aia care ne-a făcut de rahat cu francezii – chestia aia din Algeria – aşa ceva nu va trece. Niciodată. (nt: pe 24 februarie 1971, guvernul din Algeria a naţionalizat 51% din companiile franceze care deţineau industria de petrol şi gaze. După ce discuţiile dintre francezi şi algerieni privind compensaţiile pe care să le primească francezii au eşuat, guvernul francez, care deţinea o parte substanţială din companiile care au fost naţionalizate de Algeria, a cerut boicotarea internaţională a exporturilor de petrol şi gaze din Algeria. A cerut şi Băncii Mondiale şi băncii Ex-Im să anuleze orice finanţare pentru un contract de 25 de ani pe care Algeria l-a semnat cu El Paso Natural Gas Company. Nixon s-a ţinut de cuvânt. Casa Albă a blocat acordarea unui împrumut de 250 de milioane de dolari de la Ex-Im pentru Algeria pentru construirea unui terminal de gaz lichefiat.) Unde au loc exproprieri fără compensaţii adecvate, Casa Albă nu va garanta nici un împrumut de nici un fel (loveşte biroul). Dar în privinţa zahărului nu prea putem face multe, pentru că acolo fiecare congresman şi fiecare senator are de susţinut un lobby. Şi poţi întoarce legea înapoi. Cam atât. Interesele sunt foarte puternice aici, dar vom încerca să facem tot ce putem. Dar ne vom ocupa de Departamentul de Stat, nu-ţi fă probleme în privinţa asta. Aşa trebuie să meargă lucrurile.

Bludhorn: Domnule preşedinte, tot ce pot să spun, şi nu pot să spun de fapt nimic pentru că vă mulţumesc foarte mult. Aţi spus deja ce doream să spun. Cu adevărat cred că e un fel de furtună într-un pahar cu apă (Departamentul de stat). Vă mulţumesc enorm, şi sunt recunoscător pentru că nu înţeleg pe deplin situaţia din Congres…

Nixon: Da.

Bludhorn: Dar cred că Departamentul de Stat are o influenţă foarte puternică şi foarte palpabilă pentru că mulţi senatori nu pricep ce se întâmplă…

Nixon: Ei bine, nu putem încuraja, nu putem încuraja virusul exproprierilorşi o să se ocupe… Pete…

Bludhorn: E dur.

Nixon: un om mai bun ca Pete. John Connally ştie ce e de făcut. De fapt,amândoi sunt împotriva Departamentului de Stat. Dar vezi, pentru moment,când o ţară e încurajată să exproprieze, dacă stăm cu mâinile în sân, am dat de dracu. Acum trebuie să susţinem asta: dacă expropriază, atunci trebuie să acorde compensaţii adecvate. E dreptul lor să exproprieze, conform legii internaţionale…(nt: exact acest drept e anulat acum statelor prin acordurile secrete TPP şi TIPP, vezi de ce aici.)

Bludhorn: Aşa e.

Nixon: Asta trebuie înţeles.

Bludhorn: Aşa e.

Nixon: Dar nu văd nici o ţară din America Latină că acorda compensaţii…(nt: „acordarea de compensaţii înseamnă de fapt nişte biruri pentru imperiu sau o taxă de protecţie pe care popoarele oprimate erau obligate să o plătească imperiului pentru a nu fi lipsite de resursele vitale; Nixon ştia foarte bine că „acordarea de compensaţii" era de fapt o capcană pentru că nici un popor oprimat nu avea resursele pe care le cereau corporaţiile americane, şi ar fi ajuns să se îndatoreze şi mai mult, iar datoriile la FMI şi BM funcţionează ca armă şi mecanism de colonizare. Allende a procedat corect când a cerut el compensaţii de la două corporaţii americane pentru cât miile de miliarde furate din Chile, acum această posibilitate e anulată de acordurile de tip TPP.)

Bludhorn: Domnule, pot să vă spun că genul ăsta de legi…

Ehrlichman: pe termen lung…

Nixon: în 20 de ani…

Ehrlichman: plăţi pe termen lung.

(nu se înţelege ce spun, râd)

Nixon: E incredibil.

Bludhorn: La început, Bolivia pune taxe mari împotriva…

Nixon: Da…

Bludhorn: oamenilor (americanilor) în ultimii 20 de ani şi apoi aceştia le primesc înapoi. Dar nu pot să vă mulţumesc destul domnule preşedinte că am găsit la Casa Albă un om care să vadă lucrurile la fel…

Nixon: Deci avem o echipă bună aici. Domnul Peterson e omul care ne trebuie. Susţine afacerile şi înţelege că nu poţi continua ca afacerile americane să meargă în străinătate şi să investească dacă vor fi expropriate. Mai e ceva, am vorbit zilele trecute cu un oficial de la Departamentul de Stat care mi-a spus „Păi nu putem, nu

OPIC, SUA vor avea pierderi de 1 miliard de dolari din cauza exproprierilor.” (documentul în original: audio 1, audio 2, audio 3, audio 4, link, pdf 523-004)

Casa Albă, 11 octombrie 1971, Biroul Oval

Transcriptul discuţiei nr. 287-007:

Kissinger îi dă raportul lui Nixon în urma întâlnirii cu ambasadorul din Chile. Întâlnirea a avut loc după ce guvernul din Chile a impus o taxă retroactivă pe profitul companiilor americane (asta înseamnă de fapt compensaţii). Kissinger i-a spus ambasadorului că vor exista „anumite consecinţe” dacă Chile va refuza să fie „rezonabilă”. (nt: şantaj şi ameninţare). (documentul în original: audio, link, pdf 287-007)

30 septembrie 1971,

raport CIA privind autorizaţia de susţinere a ziarului de dreapta, conservator, El Mercurio

„În seara de 14 septembrie 1971, DCI a raportat către DD/P că a primit un telefon de la dl Henry Kissinger care i-a indicat următoarele:

a) că preşedintele a autorizat propunerea de a sprijini El Mercurio cu suma de 700.000 de dolari şi

b) că preşedintele doreşte să vadă că ziarul va continua, iar suma stipulată va putea fi depăşită dacă serveşte acestui scop. DCI a spus că crede că ar putea depăşi suma de 700.000 de dolari şi să ajungă chiar la 1.000.000 de dolari, dacă de atâta e necesar pentru a menţine ziarul în funcţiune.

Semnat: şeful diviziunii pentru emisfera de vest CIA”.

6 aprilie 1971, ora 10:05-11:03, Biroul oval

Transcriptul discuției nr. 245-006:

În urma victoriei zdrobitoare a coaliţiei lui Allende în alegerile municipale din Chile (49,5% din voturile totale), Nixon și Kissinger au evaluat pierderile și au pus la cale viitoarele agresiuni. Deși Allende venise la putere legal, Kissinger susținea că va urma „strategia germană” (nt: care era de fapt metoda de lucru a SUA, mai ales în țările comuniste) de a elimina gradual opoziția (nt: care în Chile era controlată de SUA). Kissinger s-a plâns că Departamentul de stat din SUA a sprijinit candidatul creștin-democrat ceea ce a dus la pierderea candidatului mai conservator (fostul președinte Jorge Alessandri), și susținea că singurul lucru care l-ar fi deosebit pe Allende de predecesorul său Eduardo Frei, era că Frei era catolic, adică crestin-democrat. Nixon a fost de acord si a dat vina pe fostul ambasador al SUA în Chile.

susținere lui Frei. Ironic, ambasadorul Korry se opunea fanatic lui Allende, trimițând telegrame la Washington, după ce Allende a fost ales președinte, în care spunea că „În Chile se simte un miros de mormânt, e democrația care putrezește. Simt acest miros încă din Cehoslovacia din 1948 și e la fel de dezgustător și azi”.

„Nixon: Ce crezi despre alegerile din Chile? Alegerile locale l-au întărit pe Allende.

Kissinger: Exact asta cred, arată ce nemernic, știți…

Nixon: Cred că le-a aranjat și pe astea (nt: adică, în mintea lui Nixon, nu era posibil ca electoratul din Chile să fi votat stânga, din moment ce CIA cheltuia sume enorme ca să aranjeze alegerile din Chile – acte de corupție).

Kissinger: Nu, nu le-a aranjat, dar asta e ca strategia germană.

Nixon: Joacă inteligent.

Kissinger: Controlează toată media acum (nt: fals, CIA controla toatămedia, după cum chiar agenţia admite într-o telegramă separată în care spune câţi agenţi a trimis în Chile ca “jurnalişti” şi câţi oameni avea agenţia în conducerile redacţiilor din presa internaţională;în Chile CIA controla şi finanţa El Mercurio, care, în timpul guvernării Pinochet a devenit organul principal de propagandă al juntei militare).

Nixon: O, da, da, da. Bine.

Kissinger: Are televiziune, presă…

Nixon: Știu. Înțeleg. Nu există presă. Nu există presă de opoziție (nt: fals, El Mercurio primea milioane de dolari de la americani pentru a le apăra interesele).

Kissinger: Și stânga.

Nixon: Eşti mai informat decât mine. Nu mi-am dat seama de asta. Desigur. E un stat fascist. (nt: LOL, ai putea crede că Nixon era un comunist, la cum se plânge de ceea ce denumeşte fascism. De fapt, Nixon era cel care avea un comportament tipic fascist. Nixon ori era lipsit de cultură politică, ceea ce e puţin probabil, ca să nu ştie că de fapt toată politica imperiului american este tipic fascistă, ori izbucnirea sa realmente arată că pentru politicienii americani oricine nu le e supus trebuie asociat cu orice pentru a fi denigrat. Nixon știa că cea mai mare insultă pentru un comunist sau marxist era să fie făcut fascist, iar izbucnirea sa în mod interesant e tipică gândirii lui Hayek, care s-a chinuit decenii la rând să-și susțină propaganda stupidă de acest tip împotriva celor de stânga).

Kissinger: Și stânga catolicilor e distinctă de a lui (a lui Allende) numai pentru că sunt catolici. Și Frei a jucat cartea asta…

Nixon: I s-a alăturat? (lui Allende)

Kissinger: Frei acum e la dreapta partidului său. Aripa de stânga a partidului lui Frei e practic de partea lui Allende. Dar anul trecut când Departamentul de Stat încerca să ne oprească să-l susținem, ne spunea că dacă am putea să-l legăm de mâini și de picioare pe Allende până la alegerile locale, atunci îl vor putea da ei jos pentru că până atunci economia va fi într-o stare jalnică.

Nixon: Întâmplător și eu i-am dat un an din același motiv. Încă ne menținem politica dură împotriva Chile, da? (nt: adică teroare economică)

Kissinger: Da.

Nixon: Chiar?

Kissinger: Într-un fel.

Nixon: Aha.

Kissinger: Dar nu avem nici un sprijin entuziast pentru asta. Facem destul?

Kissinger: Nu le dă nimeni nici un împrumut (prin clubul de la Paris). A jucat ca un maestru Allende ăsta…

Nixon: Nu știu ce să zic.

Kissinger: Pentru că oamenii noștri i se opuneau lui Alessandri la fel de tare ca și lui Allende.

Nixon: Da, da, sigur.

Kissinger: Și dacă sovieticii i-ar fi atras de partea lor…

Nixon: Păi nu era acolo tipul ăla ambasador (Korry).

Kissinger: La acel moment asta era necesar.

Nixon: Unde-i acum ambasadorul ăsta? Îl susținea pe Frei, nu?

Kissinger: Da, îl susținea pe Frei.

Nixon: Știu asta. De aceea n-am avut niciodată încredere în el. Îl susținea pe Frei pentru că de fapt, cu toată vorbăria lui, e un liberal demorat.

Kissinger: A fost…

Nixon: Încă e acolo?

Kissinger: Nu, l-am luat de acolo.

Kissinger: Scrie bine.

Nixon: Păi, OK. OK, spune-i că-i dăm alt post (de ambasador). Spune-i lui Flanigan să-i găsească un post pe unde poate. De preferat prin Asia." (documentul în original: audio 1, audio 2, audio 3, link, pdf 245-006)

26 februarie 1971, Casa Albă, Biroul Oval

Transcript numărul 460-027:

Allende e menţionat în discuțiile care au avut loc în Biroul Oval în legătură cu o escală pe care portavionul de război USS Enterprise o avea programată în Chile. Allende fusese ales de mai puțin de 4 luni, iar relațiile dintre guvernele SUA și cel din Chile erau extrem de tensionate. Nixon a izbucnit într-un acces de furie când a aflat că Allende a declarat că vrea să le arate soldaților din marina SUA ce înseamnă „democrație autentică" și a urlat că Allende folosea această ocazie pentru a face „cea mai rea și a dracului propagandă".

„Kissinger: … O problemă e ce facem cu USS Enterprise…

Nixon: O, da.

Kissinger: (Secretarul de stat William) Rogers spune că Allende s-a dus la televiziunea națională ieri și a spus…

Nixon: O tâmpenie.

Kissinger: Era de așteptat.

Nixon: Ticălosul ăsta…

Kissinger: … și a spus la televiziune că vrea să le arate soldaților din marina americană „democrația autentică". Rogers tot mai crede că ar trebui să anulăm escala. O să scăpăm mai ieftin așa.

Nixon: O! Deja s-a dus la televiziune? „Democrație autentică"? Vezi, asta arată că folosește (această ocazie) pentru cea mai rea și a dracului propagandă.

Nixon: Laird poate spune: „Trebuie să amânăm (escala) pentru o perioadă"? De ce să nu spunem așa? Nu aș anula-o cu totul.

Kissinger: Nu, vom spune doar că va avea loc altădată…

Nixon: Da, da. „Din punct de vedere operațional, avem unele… avem mai multe operațiuni.„" (nt: una din multele tentative de lovitură de stat din Italia, de exemplu?). E o idee bună. Nu putem acum, o facem altădată. (document în original: audio, link, pdf 460-027)

DOCUMENTE DECLASIFICATE

În 2020, documente declasificate după 50 de ani ale guvernului american aratau cum a fost pusă la cale înlăturarea de la putere a lui Salvador Allende şi rolul jucat de Henry Kissinger în decizia de înlăturare a noului preşedinte chilian.

Într-un memorandum pe care Kissinger l-a transmis Casei Albe pe 5 noiembrie 1970 în atenţia lui Nixon, cel care era atunci consilier pentru securitate naţională al preşedintelui american a făcut o analiză detaliată a situaţiei şi descrie preşedinţia lui Allende drept „una dintre provocările cele mai grave cu care s-a confruntat vreodată acest continent".

Kissinger îl descrie pe Allende drept „un marxist dur şi dedicat", profund „antiamerican", care va încerca „să stabilească un stat socialist şi marxist în Chile" şi să elimine influenţa SUA „în Chile şi pe continent" pentru a stabili relaţii strânse cu Uniunea Sovietică, cu Cuba şi cu „alte ţări socialiste".

„Prin urmare, consolidarea lui Allende la putere în Chile va implica mai multe ameninţări foarte grave la adresa intereselor şi poziţiilor noastre pe continent", notează el mai departe în memorandum, indicându-i lui Nixon că „decizia asupra a ceea ce este de făcut poate fi decizia cea mai istorică şi mai dificilă în afacerile externe care va trebui luată în acest an, întrucât ceea ce se va întâmpla în Chile în următoarele 6 până la 12 luni va avea ramificaţii care vor merge dincolo de relaţiile dintre SUA şi Chile".

În urma unei analize care a inclus şi vulnerabilităţile regimului Allende, Kissinger a enunţat diferitele alternative ale Washingtonului şi riscurile fiecărei opţiuni.

„Le-ar putea da curaj altora din America Latină"

În timp ce Departamentul de Stat înclina să nu adopte o atitudine ostilă faţă de preşedintele chilian, Pentagonului, CIA şi unii responsabili ai Departamentului de Stat au susţinut că Salvador Allende este „inamicul nostru", aşadar „trebuie să prevenim consolidarea sa, acum când încă este slab".

Kissinger s-a arătat la rândul său un partizan al acţiunii împotriva preşedintelui chilian.

„În opinia mea, pericolele de a nu face nimic sunt mai mari decât riscurile cu care ne vom confrunta prin încercarea de a face ceva", i-a spus el lui Nixon, recomandându-i să adopte această poziţie la reuniunea Consiliului de Securitate Naţională din ziua următoare.

În urma rapoartelor primite, preşedintele Nixon a apreciat că un succes al regimului socialist în Chile „le-ar putea da curaj altora din America Latină care încă nu sunt hotărâţi".

„Brazilia are o populaţie mai mare decât Franţa şi Anglia la un loc. Dacă le permitem potenţialilor lideri din America de Sud să creadă că se pot mişca precum Chile şi să mulţumească ambele poziţii, atunci vom avea probleme", a avertizat preşedintele american, prin „ambele poziţii" el făcând referire la militarii din acele ţări despre care a spus că reprezintă „centre de putere supuse influenţei" Washingtonului şi la intelectuali, care „nu sunt supuşi influenţei noastre".

„Noii politicieni latinoamericani sunt o nouă gaşcă. Ei folosesc antiamericanismul pentru ajunge la putere”, a mai constatat preşedintele Richard Nixon.

La aceeaşi reuniune, secretarul apărării, Melvin Laird, şi secretarul de stat, William Rogers, au fost de acord că SUA trebuie să facă totul pentru înlăturarea lui Allende, soarta sa fiind astfel pecetluită.

Moarte neelucidată

Preşedintele socialist chilian a mai rămas totuşi la putere încă aproape trei ani, până pe 11 septembrie 1973, când a fost înlăturat printr-o lovitură de stat desfăşurată cu implicarea CIA şi care l-a instalat la conducerea Chile pe Augusto Pinochet.

Conform stenogramelor unor discuţii de la Casa Albă, dezvăluite în anul 2013 şi redate de AFP, la cinci zile după lovitura de stat soldată cu moartea lui Allende (încă neelucidată, fiind avansate mai multe ipoteze, mai ales sinuciderea), Kissinger sintetiza situaţia astfel: „Afacerea din Chile se concretizează şi bineînţeles că presa se plânge că un guvern pro-comunist a fost înlăturat (…) în loc să se bucure… Dacă eram sub guvernul lui (Dwight) Eisenhower am fi fost eroi”. „Bine, aşa cum se ştie, nu noi am făcut-o, mâna noastră nu apare”, răspunde Nixon. „Da, nu noi am făcut-o. Sau, mai degrabă, am ajutat (…) am creat cele mai bune condiţii posibile”, este de acord Kissinger. „Perfect! Aşa o s-o prezentăm”, conchide preşedintele.

Două săptămâni mai târziu, într-un memorandum prezentat la o reuniune a Departamentului de Stat, Kissinger preciza: „Oricât de dezagreabile ar fi actele, guvernul lui Pinochet este pentru noi mai bun decât era cel al lui Allende”.

Augusto Pinochet a instituit de atunci un regim dictatorial, în timpul căruia peste 3.000 de chilieni au fost ucişi, alţi 1.000 fiind daţi dispăruţi.

A revigorat economia impunând un model neoliberal, dar cu preţul creşterii inegalităţilor sociale.

Documentele declasificate au fost publicate de organizaţia National Security Archive (NSA).

Sursa: https://anonimus.ro/2025/02/nixon-popoarele-latine-nu-pot-tine-in-frau-democratia-trebuie-conduse-cu-mana-de-fier/

Despre autor

editor